

Herstel waterkwaliteit in de Nieuwkoopse Plassen

Frank Cornelisse

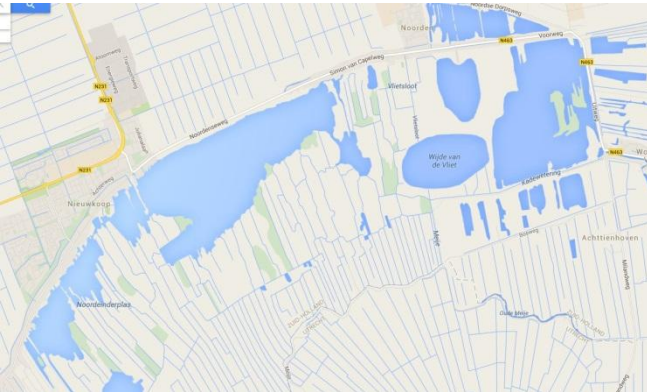
Onderzoeksvraag

Hoe hebben de recente projecten van het Rijnland Hoogheemraadschap de waterkwaliteit in de Nieuwkoopse Plassen verbeterd?

Gebiedsbeschrijving

De Nieuwkoopse Plassen zijn laagliggend poldergebied in het Groene Hart (+/- 2m NAP) waar in de 17^e eeuw intensief turf werd gestoken, waardoor de plassen zijn ontstaan. Tegenwoordig worden ze vooral gebruikt als recreatieplassen. Je vindt hier polders, veen en rietvelden doorkruist door vele sloten.

In de 20^e eeuw is er veel afval geloosd in de plassen waardoor algenbloei optrad, het water vertroebelde en veel inheemse soorten uitstierven. Het fosfaatk niveau was 22 keer zo hoog als in de jaren 30. Sinds de jaren 90 van de voorbije eeuw worden er door Rijnland stappen ondernomen om de waterkwaliteit in de plassen te verbeteren door voedingsstoffen te verminderen.

Figuur 1: Nieuwkoopse plassen zonder Zuideindeplas ^[1].

Resultaten

Sinds er in de jaren 90 is besloten om de waterkwaliteit te verbeteren, zijn er vele projecten geweest. Het inlaatwater bij de Zinde wordt nu gedefosfateerd, buitenwoningen en woonboten zijn aangelegd op het riool om lozing van afvalstoffen te voorkomen en er kwam een waterscheiding tussen landbouwgebied de Meije en de rest van de plassen (zuidelijk op de kaart)

Figuur 2: Inlaatsluis bij de Zinde ^[2].

Deze maatregelen hebben het fosfaatk niveau van de plassen aanzienlijk omlaag gebracht. Hierdoor is de algenbloei voor een groot deel gekeerd, waardoor licht wat voorheen door de algen werd geblokkeerd weer de plassenbodem kan bereiken. Hierdoor treedt er weer groei op van waterplanten, zoals de groei van groot nimfkruid, kransvederkruid en krabbenscheer. Deze onderwaterplanten leveren weer zuurstof, waardoor de levensomstandigheden onder het wateroppervlak ook toenemen. De populaties van veel verdwenen of verminderde vis-, vogel- en insectensoorten zijn weer herstellende. Zo wordt het voor zichtjagers als snoeken weer levensvatbaar, en in 2009 is na een afwezigheid van enkele jaren weer de eerste gevlekte witsnuitlibel gespot.

De maatlat

	Algen	Waterplanten	Vissen	Doorzicht	Fosfor	Stikstof
norm						
goed						
matig						
ontorekend						
slecht						

Figuur 3: Situatie in 2008 ^[3].

De situatie is echter nog niet ideaal. In 2008 is door Rijnland een norm opgezet waaraan de waterkwaliteit in de plassen moet voldoen aan de hand van een aantal factoren, zoals algen, waterplanten of vissen, te zien in bovenstaande figuur. Uit deze figuur valt af te leiden dat de doelstellingen nog niet bereikt zijn. Hoewel er al veel stappen zijn genomen om verontreiniging tegen te gaan is de situatie wat betreft algen, vissen, doorzicht en stikstof nog ontoereikend.

Conclusie

De fosfaatk niveau's zijn al veel teruggedrongen, ze voldoen al bijna aan de norm van Rijnland. Verdere maatregelen zijn echter wel nodig, om het herstel van de plassen te bespoedigen. Gelukkig wordt er nog steeds door Rijnland aan de plassen gewerkt.

Referenties

^[1] Google Maps, 07 dec. 2014, www.google.com/maps

^[2] RTV Bodegraven, 07 dec. 2014, <http://www.rtvbodegraven.nl/userfiles/image/Natuur/IVN-Nieuwkoop/Fluisterboot%20Excursie%20over%20de%20Zuideindeplas%20naar%20de%20Ziendesluis,%205%20september%202010,%20foto%20Martin%20van%20Dijk.jpg>

^[3] Hoogheemraadschap van Rijnland, dec. 2011, Water van Topkwaliteit in de Nieuwkoopse Plassen, http://nieuwkoopsepassen.eu/wp-content/uploads/2013/06/HHR-11206-Nieuwsbrief-Nieuwkoopse-Plassen_def.pdf